

LUMA-kerho ohjaajakoulutus

Viiden kerhokerran suunnittelu

Oona Hillgén

Minun kerhosuunnitelmassani kerhokerrat eivät ole kytköksissä toisiinsa ja ne ovat monitieteellisiä. Kerhoja voi vetää 1-2 henkilöä ja se on suunnattu noin 9-12 vuotiaille.

Tutustumiskerta

Ensimmäisellä kerhokerralla käytetään aluksi aikaa tutustumiseen, kerhon esittelyyn ja nimien oppimiseen.

Aluksi käydään läpi nimet ja kerhonvetäjä esittelee itsensä. Heti kerhokerran aluksi käydään läpi kerhon säännöt ja idea. Kerholaiset saavat jo heti alussa vaikuttaa ja kertoa mitä he toivoisivat kerholta erityisesti ja onko jokin osa-alue josta he ovat erityisen kiinnostuneita.

Seuraavaksi leikitään leikkiä nimeltä Jutturyhmä. Kerholaisia pyydetään kulkemaan sikinsokin tilaa jossa ollaan. Kun vetäjä huutaa "ryhmä", kerholaiset jakautuvat nopeasti lähinnä olevien kanssa 4-5 hengen ryhmiin (riippuen siitä paljonko kerholaisia on paikalla). Ryhmässä käydään nopea tutustumiskierros ja vetäjä määrää keskustelun aloittajan, esimerkiksi "se joka on pisin" tai "se jolla on lähimpänä syntymäpäivät". Kysymykset joita ryhmässä kysytään voisi olla esimerkiksi "mitä koulua käyt" tai "mikä on lempipaikkasi".

Tämän jälkeen leikitään leikkiä Kuka minä olen? Leikissä ohjaaja kiinnittää jokaisen kerholaisen selkään lappun jossa on jonkun julkisuuden henkilön nimi. Kun kaikilla on lappu selässä, ohjeistetaan kerholaiset kiertämään lappu selässä ympäri tilaa ja kysymään toisiltaan kysymyksiä joiden avulla kerholainen yrittää päätellä kuka julkisuuden henkilö on.

Kysymysten tulee olla sellaisia, joihin voi vastata "kyllä" tai "ei". Ensimmäisenä henkilönsä selvittänyt voittaa, mutta leikki jatkuu niin kauan, että jokainen on selvittänyt henkilönsä.

Jos on aikaa voidaan leikkiä muitakin leikkejä, joita löytyy paljon MLL:n sivuilta tai voi käyttää myös itse keksimiään leikkejä. Lopussa koitetaan vielä kerran muistaa kaikkien nimet asettumalla piiriin ja yrittämällä muistaa jokaisen piirissä olevan nimi.

Kerhon loppupuolella kerhon vetäjä jakaa lupalapun seuraavaa kertaa varten ja mainitsee siitä vielä vanhemmille.

Luonto laulaa

Toisella kerhokerralla suunnitellaan itse laulu. Tähän kerhokertaan ei tarvita muuta, kuin tietokoneita/älypuhelimia ja mahdollisesti videokamera. Ideana on jakautua pareiksi tai korkeintaan neljän hengen ryhmiin. Tämän jälkeen ryhmäläiset saavat valita itse kappaleen, johon he luovat uudet laulun sanat, jotka kertovat luonnosta. Kerholaiset valitsevat siis ensin kappaleen, jonka jälkeen he valitsevat jonkin luontoon liittyvän aiheen, jonka pohjalta he tekevät sanoittavat kappaleen uudestaan yhdessä. Lopuksi ne esitetään muulle ryhmälle ja mahdollisesti kuvataan. Kerhon vetäjä voisi myös näyttää ennakkoon valmiiksi tekemänsä esimerkin kyseisestä tehtävästä, jolloin kerholaiset saavat hyvän käsityksen mistä on kyse.

Jos sanojen keksiminen tuntuu hankalalta tai sopivaa kappaletta ei meinaa löytyä, niin ohjaaja voi tässä asiassa koittaa auttaa, kyselemällä esimerkiksi että mistä musiikista ryhmässä pidetään ja millainen artisti tai kappale voisi kenties olla sopiva. Voi myös yrittää tehdä sanoja kerholaisten kanssa, jos sanojen keksiminen osoittautuu vaikeaksi.

Kappaleen voi esittää ilman säestystä tai jos haluaa musiikin taustalle, voi esimerkiksi laittaa youtubeen kappaleen nimen ja perään

“instrumental”, jolloin kappaleesta hyvällä onnella löytää version, johon ei ole laulettu päälle. Myös Spotifyta voi käyttää hyödyksi ja sieltä saattaa näitä versioita löytyä paremmin. Laulujen sanat löytyvät myös googlettamalla laulun nimen ja perään “lyrics”.

Kun kerholaiset ovat valinneet sopivan aiheen, he voivat hyödyntää nettiä tiedonhakuun ja esimerkiksi riimien löytämiseen jne. Kerholaiset voivat myös luoda oman koreografiansa ja esityksensä. Jos aikaa riittää ja laulut valmistuvat nopeasti voivat ryhmät tehdä myös toisenkin laulun tai eri version samasta laulusta, jostakin toisesta aiheesta tai sitten suunnitella lauluun esimerkiksi tanssin tai mitä ikinä haluaakaan.

Esiintyminen ei ole pakollista. Jos kerholaisella on paha esiintymiskammo tai muuten tuntuu ettei tahdo esiintyä niin se ei ole pakollista. Ketään ei myöskään kuvata vasten tahtoaan. Tämä tehdään selväksi jo heti alussa, ettei ketään pakoteta mihinkään, mutta laulujen esittäminen olisi hauska tapa nähdä mitä kukin ryhmä on saanut aikaiseksi. Lisäksi kerholaisille edellisellä kerralla jaetut lupalaput kuvaamista koskien kerätään kerholaisilta viimeistään ennen esittämistä.

Lupalappu kerhokerralla kuvaamiseen

Videoita ei julkaista missään, eikä niitä näytetä tai luovuteta eteenpäin ilman lupaa.

Annan luvan, että lastani saa kuvata LUMA-kerhokerralla
_____ (pvm).

Allekirjoitus: _____ pvm: _____

Kuvaaminen on tarkoitettu vain kerholaisia varten ja jos ohjaaja haluaa, niin hän voi polttaa videoista jokaiselle kerholaiselle oman version muistoksi. Halutessaan videoinnin voi jättää myös kokonaan pois esimerkiksi jos aika ei riitä. Videot voidaan myös joskus katsoa yhdessä kerholaisten kanssa jollain toisella kerhokerralla.

Esimerkki Eppu Normaalin kappaleesta "Poliisi pamputtaa", sieniteemalla.

Sienet eivät ole kasveja uaa, eivät ole kasveja
Sieniin kuuluu paljon lajeja, uaa, paljon lajeja
Sienet syövät orgaanisia yhdisteitä, uaa, orgaanisia yhdisteitä
Sienet hajoittavat ne entsyymeillä, uaa, entsyymeillä

On mukavaa kerätä paljon sieniä, uaa, paljon sieniä
Mukavaa syödä ne sitten talvella, uaa, syödä talvella

Hajottaminen ja lahottaminen se sienen on työ
Sienet puista juuristotkin syö

On mukavaa olla sieni sateella, uaa, sieni sateella
Mukavaa on rihmaston kasvattaa myös itiöemä, uaa, kasvattaa itiöemä

Sieniä on myös myrkyllisiä, uaa, myös myrkyllisiä
On myös hiivamaisia sieniä, uaa, hiivamaisia sieniä
Sienet muodostavat rihmastoja, uaa, muodostavat rihmastoja
Sieniä on paljon syksyllä, uaa, paljon syksyllä

Seuraavaa kerhokertaa ajatellen on hyvä mainita lopuksi, että seuraavalla kerralla mennään hetkeksi aikaa ulos ja ollaan veden äärellä, joten esimerkiksi kumisaappaat voisivat olla hyvä varustus.

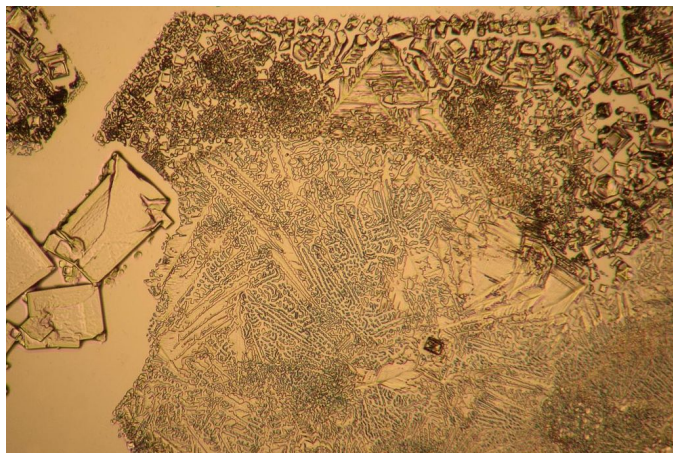
Ihmeellinen vesi

Kolmas kerhokerta on omistettu vedelle. Kerhokerralle tarvitaan vettä eri paikoista, esimerkiksi vesijohtovesi, sulatettu lumi, lammesta otettu vesi, järvestä otettu vesi, merestä otettu vesi, sadevesi, vesilätäköstä otettu vesi jne.

Lisäksi käydään yhdessä ryhmän kanssa ottamassa näytteitä, jos kerhopaikan lähellä on esimerkiksi lampi tai oja. Jokainen kerholainen ottaa näytteen sekä vedestä, että pohjasta.

Takaisin ulkoa tultaessa kerholaiset pääsevät katsomaan eri näytteitä mikroskoopeilla ja kertomaan mitä näytteissä näkyy. Kerhokerralla tunnistetaan mahdollisia lajeja esimerkiksi planktonia tai vesikirppuja. Kerholaisten kanssa pohditaan yhdessä miksi näytteet eroavat toisistaan ja miksi niistä löytyy se mitä mitä niistä löytyy ja mitä nämä löydökset ovat.

Eri vesistä voidaan myös mitata yhdessä pH arvoja ja miettiä värieroja. Voidaan myös miettiä miksi vesi jäätyy kun on tarpeeksi kylmää ja miksi se kiehuu kun on tarpeeksi kuumaa. Kerholaiset voivat myös pohtia miksi merivesi on suolaista ja miksi taas järvivesi on makeaa ja mitä tarkoittaa murtovesi. Voidaan myös kokeilla liuottaa sokeria ja suolaa eri lämpöisiin vesiin ja kokeilla tehdä testejä pintajännityksellä. Pohditaan myös kerholaisten kanssa miksi vesi on niin tärkeä elämälle ja miksi myös ihminen tarvitsee vettä.

Kierrätys- Roskalle uusi elämä

Neljännän kerhokerran teemana on kierrätys ja se, kuinka ehkä roskana ajateltu asia voisikin olla jotain ihan muuta. Kerholaisia pyydetään edellisellä kerhokerralla ottamaan kotoaan mukaan jonkin roskana pitämänsä asian. Pakollista tämä ei kuitenkaan ole ja ohjaajan kannattaa myös ottaa mukaan jotain niitä varten, joilla ei ole mukana mitään. Kerhokerralle tarvitaan myös askarteluvälineitä. Roskat olisi hyvä olla pestyjä mahdollisista ruoanjäämistä tai muusta liasta. Jokainen kerholainen voi tuoda halutessaan noin 1-5 roskaa mutta ei siitä ylitse.

Tuomiset kasataan yhteen paikkaan ja jokainen saa ottaa niistä vapaasti. Sitten pohditaan yhdessä mitä näistä esineistä voisi tulla. Ehkäpä roskataideteos tai jopa käyttöesine. Esimerkiksi pelti- tai lasipurkista saa tehtyä kynätelineen tai karkkipapereista hauskan taideteoksen. Pahvitölkeistä voi leikellä ja tehdä kaikenlaista. Kerholaiset saavat käyttää omaa mielikuvitustaan ja viedä teoksensa kotiin.

Kerhokerralla puhutaan myös kierrätyksen tärkeydestä ja miten kerholaiset itse kokevat kierrätyksen. Tehdään kierros ja kysytään, että mitä kotona kierrätetään ja kokeeko sen itse tärkeäksi. Onko kerholaisten mielestä esimerkiksi kirpputorit ja kierrätyskeskukset tarpeellisia ja käyttävätkö he itse niiden palveluja. Tehdään myös kierros tietävätkö kerholaiset mihin kierrätysastiaan heidän valitsemansa roska kuuluu. Käydään myös läpi mihin keräysastiaan kuuluu laittaa mitään.

Roskista voi tehdä niin monta asiaa kuin kerhokerralla ehtii. Jos roskia jää ylitse niitä voi käyttää myöhemminkin, jollain muulla kerhokerralla opetusmateriaalina tai askartelumateriaalina. Kaikki kerhokerralla syntyneet roskat lajitellaan kerholaisten kanssa asiaankuuluvasti ja jokainen saa lopuksi esitellä tuunaamansa roskan ja kertoa mihin käyttötarkoitukseen se tulee.

Youtubesta löytyy paljon materiaalia siitä, miten erilaisista arkipäivän roskista voi tehdä jotain ja alta löytyy muutama esimerkki:

<https://www.youtube.com/watch?v=edXimuzlVhk>

https://www.youtube.com/watch?v=LdFXMb_Aq-U

<https://www.youtube.com/watch?v=X6g9wXg7WU4>

<https://www.youtube.com/watch?v=6MNoLldsY64>

Myös Pinterest on hyvä paikka löytää ideoita tämän aiheen tiimoilta:

[https://fi.pinterest.com/search/pins/?rs=ac&len=2&q=diy%20recycle&eq=DIY%20re&etslf=16094&term_meta\[\]=diy%7Cautocomplete%7Cundefined&term_meta\[\]=recycle%7Cautocomplete%7Cundefined](https://fi.pinterest.com/search/pins/?rs=ac&len=2&q=diy%20recycle&eq=DIY%20re&etslf=16094&term_meta[]=diy%7Cautocomplete%7Cundefined&term_meta[]=recycle%7Cautocomplete%7Cundefined)

Kerhokerralla voidaan myös selailta netistä kaikenlaisia ideoita, joita voi myös kotona toteuttaa esimerkiksi vanhempien kanssa.

Matkustus

Tämän kerhokerran idea on puhua matkustelusta ja siihen liittyvistä hyvistä ja huonoista puolista. Kerholaiset saavat itse tuoda omia matkamuijtojaan ja kerhonvetäjä voi tuoda omiaan. Kerho aloitetaan pelkästään tutkistelemalla matkamuijtoja:

- Mistä maasta ne voisivat olla?
- Mitä ne ovat?
- Mitä materiaalia ne ovat?
- Millaisesta ympäristöstä ne voisivat olla peräisin?
- Miltä ne tuntuvat?
- Kuinka vanhoja ne ovat?
- Ovatko ne hankittu jostain vai onko ne itse kerättyjä?

Jossain vaiheessa voidaan alkaa paljastaa mistä esineet ovat peräisin ja kuinka ne ovat päätyneet kyseiselle henkilölle, mitä lajia ne mahdollisesti ovat ja millaisista olosuhteista ne ovat löytyneet. Voidaan keskustella niiden tunnearvosta ja liityykö kyseisiin esineisiin jotain muistoja. Missä maissa ollaan käyty ja jos ei ole käynyt missään voi kertoa missä haluaisi käydä.

Tämän jälkeen voidaan puhua mitä hyötyä ja haittaa turismista on. Voidaan puhua esimerkiksi lentokoneista ja hiilijalanjäljestä. Voidaan puhua myös vanhojen ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kohteiden kunnioittamisesta ja paikallisten tapojen kunnioittamisesta. Esille voidaan nostaa turismin hyöty monessa maassa, toisaalta sen haittavaikutukset esimerkiksi luonnolle tai nähtävyyksille. Keskusteluun voi myös nostaa kysymykset, että miksi on tärkeää suojella vanhoja kohteita ja mitkä voisivat olla hyviä vinkkejä turistille ulkomailla.

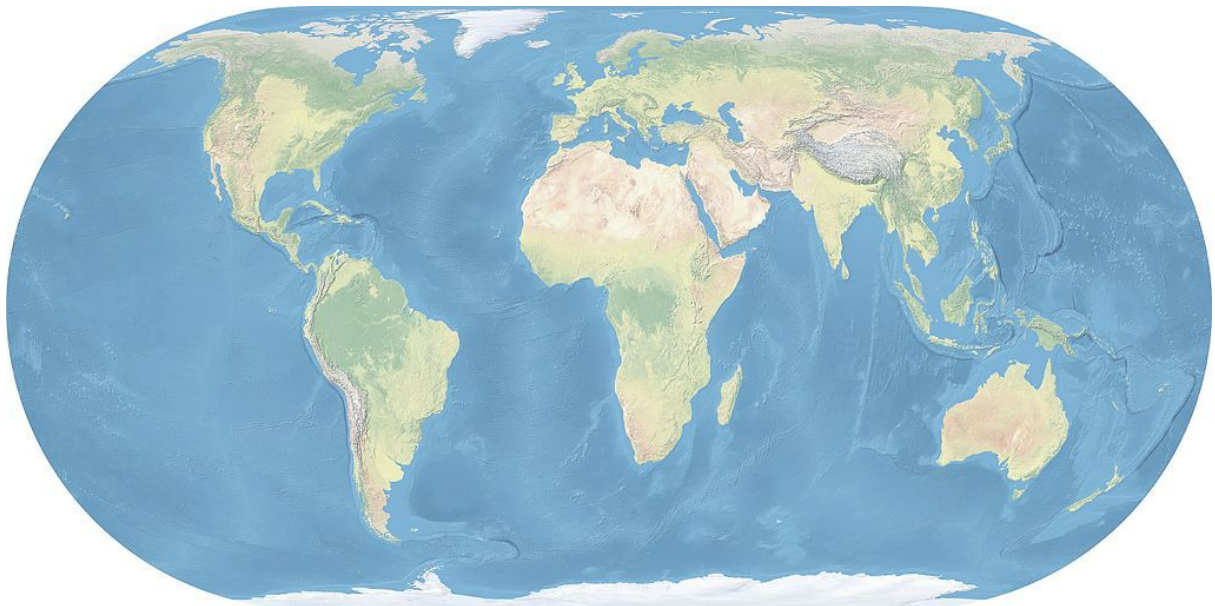
Kerhokerralla voidaan myös katsoa netistä missä päin maapalloa sijaitsevat ne maat, joissa kerholaiset ovat käyneet. Millaista siellä on ollut ja kuinka paljon nämä maat eroavat esimerkiksi Suomesta. Onko jokin asia mikä ihmetytti kyseisessä paikassa eniten? Viimeisenä voidaan puhua myös kotimaan kohteista. Suomessa on paljon upeita paikkoja, jotka ovat käymisen arvoisia. Jo Lahdessa itsestään on hyvin paljon erilaisia kohteita jotka ovat käymisen arvoisia. Kerhonvetäjä voi kysellä missä kaikkialla Suomessa kerholaiset ovat käyneet ja millaisia nähtävyyksiä he tietävät että Suomessa on. Mikä on ollut mielenkiintoisin paikka Suomessa jossa on ollut.

Esimerkiksi alla olevasta linkistä löytyy paljon erilaista materiaalia Suomessa matkailuun:

http://www.kotimaassa.fi/index.php?article_id=4732&_from_id_=4731

Jos jää aikaa voidaan kerhossa leikkiä peliä nimeltä "Maan valloitus". Peliä pelataan ulkona hiekkakentällä. Aluksi piirretään suuri ympyrä, joka jetaan tasakokoisiin sektoreihin pelaajien määrän mukaisesti. Sitten pelissä jakaannutaan omiin valtioihin josta pelaaja ei saa poistua. Heittovuorossa oleva yrittää heittää ja osua kepillä toista pelaajaa polven alapuolelle. Jos keppi osuu, heittäjä saa vallata kohteelta niin suuren alueen kuin kepillä piirtämällä ikinä pystyy rajaamaan. Rajaaminen tapahtuu etenemällä jalat rajojen päällä haara-asennossa kohteen maan ylle ja piirtämällä siihen kepillä uusi rajaviiva. Rajattu alue liitetään heittäjän alueeseen. Jos pelaajan maa vallataan kokonaan, hän putoaa

pois ja jos itse valloittaja kaatuu maahan venytettyään liikaa haaroja, ei valloittaja saa mitään. Viimeiseksi jäljelle jäänyt voittaa.

Kuvat:

https://fi.wikipedia.org/wiki/Vesikirput#/media/File:Daphnia_pulex.png

https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Microscopic_images#/media/File:Allismicro_Crystalized_sea_salt_2.jpeg

https://commons.wikimedia.org/wiki/Maps_of_the_world#/media/File:Eckert4.jpg

https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Recycling_in_Finland#/media/File:Coffee_bags_Kahvipaketti-taidetta_HP2027_C.JPG

https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Recycling_in_Finland#/media/File:Recycling_station_Raksila_Oulu_20081226.JPG

Lähteet:

<https://dzmdrerwng2zx.cloudfront.net/prod/2017/06/30141708/Kuulun-V%C3%A4lineit%C3%A4-ryhm%C3%A4n-toiminnan-tukemiseen.pdf>